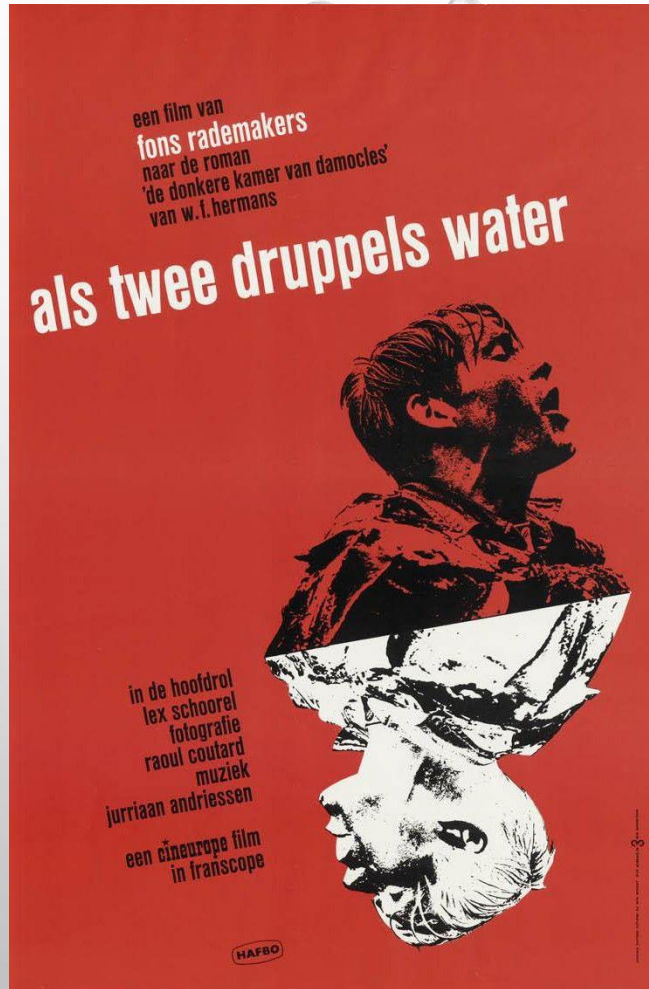

ALS TWEE DRUPPELS WATER

Belma Öztürkkal

Devir Tanımlayıcı/Tanıtıcı 12 Film

Herkese Açık Ders, Prof. Dr. Nihat Berker

11 Aralık 2024

als twee druppels water

su damlası gibi (türkçe)

like two drops of water, spitting image (ing.)

Damocles'in kılıcı*

Efsaneye göre, Damocles hükümdarının mutluluğundan abartılı bir şekilde bahsettiğinde, Dionysius onu görkemli bir ziyafete davet etti ve onu, tavandan ince bir iplikle asılmış çıplak bir kılıcın altına oturttu. Böylece tiran, iktidar sahibi olan insanların talihlerinin, misafirine sunduğu bu tehlikeli durum kadar belirsiz olduğunu göstermiş oldu. Bu hikâye Cicero'nun (ö. M.Ö. 43 - *Tusculanae Disputationes* (*Tusculum Konuşmaları*) adlı eserinin Beşinci Kitabı'nda anlatılmaktadır.

*Britannica

Film: Als twee druppels water

1963 yılında çekilden tarihsel bir kurgu kapsamında Hollanda'nın Almanya tarafından Nazi dönemindeki işgalinin gerçek tarihsellik ile benzerlikleri kapsamında kitlelere aktarılmasının önemli farklı boyutlar içeren etkilerini taşımaktadır.

- İkinci Dünya Savaşı'nda Hollanda'nın tarafsızlık politikası
- Almanların Fransa'yı ele geçirme isteği
- Almanya'nın Hollanda işgali (Mayıs 1940)
- Hollanda kraliçesi'nin İngiltere'ye kaçışı

10 Mayıs 1940 Alman
paraşütçülerin Hollanda'ya girişı*

*www.annefrank.org

Gerçeklik, algılar ve direniş

Filmde paraşüt ile gelen direnişçi

Romantizm, aşk, trajedi, dram

Holanda kraliçesinin geri dönüşü

Din konusu, rahibin senin makinayı bulman için dua edeceğim demesi esasında film makinasının bulunması fakat bulunmanın bundan daha önce olmasının söylenmesi ve din adamının gerçeklerden kopuk başka bir dünyada gibi hali

Tüm bu şartlarda Leica'nın kırılmasına duyulan hassasiyet

Film: Als twee druppels water

Willem Frederik Hermans'ın (1921-1995) 1958 yılında yazdığı *De donkere kamer van Damokles* (Damocles'in Karanlık Odası) adlı romana dayanmaktadır.

“hiçlik” kavramı

F. Hermans, Fiziki coğrafya (Physical Geography) hocası, Groningen Üniversitesi'nde hocalığı bırakıp Paris'e gitmiştir.

Yazar: Willem Frederik Hermans

Willem Frederik Hermans

F. Hermans'ın farklı eserindeki roman karakteri Richard Simmilion deklare eder:

Ayrı bir fizikçi olarak bir insanı şöyle tanımlar: 'Var olan ve sonra yok olan, birleşen ve ayrılan bir taş, bir molekül, bir atom; hepsi bu: geri kalan her şey hayal gücüdür....Kim olduğu varken anlamlıdır.'

Wittgenstein'dan özellikle Tractatus Logico-Philosophicus eserinden etkilenmiştir.

Tercümesi vardır.

Casus hikayesi (?)

Ruiter & Smulders (2013)

- Ahlak
- İkinci Dünya Savaşı
- Felsefi görüşler
- Psikoloji, Freud etkisi

Filmde Ducker'in (romanda Henri Osewoudt'un) Dorbeck'i örnek olarak direniş çalışmaları ile kendini gerçekleştirilmesi, farklı kişiliklerin bir arada kendini ortaya çıkarma olasılığının gerçekliği ile değerlendirilebilir. Film süresinde algımızın ve kahraman hakkındaki görüşümüzün ve varsayımlarımızın sürekli değişmesi ve bir kişinin kişilik özellikleri diye kalıcı bir tespitin zorluğu....

Hermans'ın tüm eserleri

Huygens Enstitüsü tarafından Holanda'da 2005 yılında yayınlandı ve son cildi 2022 yaz aylarında basıldı.

https://www.wfhermansvolledigewerken.nl/?page_id=5

Tercüme etkisi

Kegel (2016)

- 2000'li yıllarda Hermans'ın pek çok Avrupa ülkesinde Fransızca, İngilizce, Almanca, İspanyolca tercümeleri,
- Milan Kundera'nın Hermans romanlarının zenginliği ile ilgili övgü dolu sözleri

Edebi terörizm etkisi -I

Rutten (2019) edebi modernizm (literary modernism)

Dil şiddete yönelik ve terörist yapıda olabilir.

Hermans'ın romanı için “benim hayaletim senin hayaletine karşı” görüşü

Biyografisini yazan Otterspeer, Hermans için kelimeleri ile bir terörist olduğunu söylemektedir.

1951 yılında yazdığı romanı İngilizce'ye *An Untouched House* ismi ile 2018 yılında çevrildi.

Edebi terörizm etkisi - II

Rutten (2019)

Zizek'in (Slovenya'lı Marxist filozof) çizdiği çerçeve ile modern yazarların teröristlik çerçevesinde değerlendirilmesi ile Gandhi, Wikileaks Assange gibi karakterler ile benzeştirme mümkün müdür?

hayali şiddetin ortaya çıkışı ve hayali ego, sembolik göstericiler (demokrasi gibi) bağlantısı
modern sembolik terörizm yapısı ile öfkenin dönüştürülmesi ve artık yazarın bile sahip olmaya devam edemeyeceği özgürlük alanını subjektif olarak toplum için hassas önkoşul olarak ortaya koyması

Edebiyat dersleri etkisi

Bax (2023)

“Edebiyat, kültürel mirasın bir parçasıdır ve zamanla değişir: Edebiyat, zaman içinde evrilir ve kültürel mirasa aittir. Bu nedenle, edebiyat değerli, canlı ve dinamik bir yapıya sahiptir ve araştırma gerektirir.”

“*De Donkere Kamer van Damocles* (1959) [Damokles'in Karanlık Odası] romanı üzerine bir ders serisinde, metnin yapısının (sistem perspektifi) bireysel okuyucunun okuma deneyimini (bireysel perspektif) nasıl etkilediği sorusu eksik bırakılamaz. Öğrenciler, tarihsel perspektiften edebi biçimlerin, türlerin ve akımların zaman içinde değiştiğini; bu değişimin sosyal ve edebi geleneklerin değişimi ve yeni medyanın yükselişi ile bağlantılı olduğunu anlayabilirler.”

Esinlenme etkisi

This article is more than 3 years old

The spy writer who held a grudge against Le Carré comes in from the cold

Willem Frederik Hermans thought the Briton's famous book was based on his. Now one of his best works is coming out in the UK

Richard Burton and Claire Bloom in the 1965 film of *The Spy Who Came in from the Cold*. Hermans claimed Le Carré plagiarised the plot from his book, *The Darkroom of Damocles*. Photograph: Alamy

After *The Spy Who Came in from the Cold* was published in 1963 it went on to become John le Carré's most widely acclaimed book, winning several awards, being adapted for a Richard Burton-led feature film and becoming one of the most highly regarded novels of the cold war era.

1963 yılında Le Carre'ın yazdığı ve 1965 yapımı filmi olan "The Spy Who Came in from the Cold"

Geçmiş yazarlar ile karşılaştırma etkisi

- Albert Camus

Yabancı (1942)

- Jean-Paul Sartre:

Özgürlük Yolları - Le Chemins de la Liberté
(1945-1949)

<https://www.telegraph.co.uk/culture/books/fictionreviews/3667861/A-Dutch-classic-to-rival-Camus.html>

12. SEVEN years later, as the Germans arrive, a mysterious stranger called Dorbeck walks into his shop and starts assigning Henri top-secret anti-Gestapo tasks under orders from London.

Dorbeck, strangely, bears a strong resemblance to Osewoudt. The tasks escalate in danger and seriousness, from developing photographs in a basement darkroom to organising safe houses to killing informers and traitors. Through all this, Dorbeck remains shadowy and elusive, with whiffs of Bulgakov's Satan about him.

When the war ends and Osewoudt is captured as a traitor, he cannot prove that he was really a Resistance hero because proof rests on finding Dorbeck, who turns out to be untraceable, as does any evidence of his past sporadic contacts with Osewoudt.

Does his doppelgänger really exist? The novel, written in a spare, even desiccated style, becomes starkly existentialist, bringing to mind Camus and the Sartre of *Le Chemins de la Liberté*.

Crackling with tension at the same time as a philosophical cynicism - or perhaps just an uninterested amorality - about motives and actions, this is an edgy, uneasy novel about the human condition, effortlessly disguised as a thriller.

And at the very end, it is difficult not to feel for Osewoudt the same compassion we reserve for Meursault in *L'Etranger*.

Yönetmen: Fons Rademakers*

- Rademakers, 1987 yılında *De Aanslag (The Attack)* filmiyle en iyi yabancı dilde film kategorisinde Oscar kazandı. Bu uzun metrajlı film kariyerinin zirvesiydi. Harry Mulisch'in bir romanına dayanan film, Nazi işgali sırasında ailesi Almanlar tarafından öldürülen bir çocuğun hikayesini anlatır.
- 1976 yılında Endonezya'daki Hollanda sömürge dönemi sırasında yaşanan yolsuzlukları konu alan *Max Havelaar* filmiyle de tanınmaktadır.

* BBC, 23 February 2007

Yönetmen Fons Rademakers Oscar ödöl töreni konuşması

Fons R. Oscar 1987-The Attack

“Thank ... who made it is all possible it gave me **freedom**, this foreign language Oscar has a request, imagine that foreign language pictures this country are screened with subtitles and Oscars request is: don't let subtitles scare you off as much as they seem to do from time to time, because Oscar thinks that it is worthwhile and interesting to see also from time to time what people think and how people act in foreign languages.” (ingilizce)

<https://www.youtube.com/watch?v=AFCueQIrvbc>

Yönetmen Fons Rademakers Oscar ödöl töreni konuşması

[Fons R. Oscar 1987-The Attack](#)

“Bunu mümkün kılan herkese teşekkürler, bu bana özgürlük verdi.

Bu yabancı dil Oscar'ının bir isteği var:

Hayal edin ki bu ülkede yabancı dilde filmler altyazılarla gösteriliyor ve Oscar'ın isteği şu:

Altyazılardan, zaman zaman korkutucu görüldüğü kadar korkmayın.

Çünkü Oscar, zaman zaman yabancı dillerde insanların ne düşündüğünü ve nasıl davrandığını görmenin değerli ve ilginç olduğunu düşünüyor.”

Yönetmen Fons Rademakers

Ödül alan *The Assault* filmi sonrası Amerikan projesi Afrika barış gönüllüleri ile olan ırkçılık çalışmasını hayata geçiremedi.

- bugün yapılan benzer konular ile ilgili yüzlerce dokümanter, dizi ve sinema filmleri araştırmalara etkisi, realizm, (ve tevazu aşağıdaki konuşma)
- yabancı filmlere dikkat çekme

2003 yılında Rademakers, Hollanda Film Festivali'nde özel bir onur ödülü aldı ve şöyle bir açıklama yaptı:

"Eskiden filmlerimi izlemekten hoşlanan insanların mutlu olması beni sevindiriyor. Ancak bir yüzyıl sonra Fons Rademakers'i kim hatırlayacak? Ebedi şöhret, Shakespeare, Michelangelo veya Rembrandt gibi büyük sanatçılar içindir. Benim onlardan biri olacağıma inanmıyorum."

Referanslar

[A Dutch Classic to rival Camus. 2007. \[https://www.telegraph.co.uk/culture/books/fictionreviews/3667861/A-Dutch-classic-to-rival-Camus.html?ICID=continue_without_subscribing_reg_first\]\(https://www.telegraph.co.uk/culture/books/fictionreviews/3667861/A-Dutch-classic-to-rival-Camus.html?ICID=continue_without_subscribing_reg_first\)](https://www.telegraph.co.uk/culture/books/fictionreviews/3667861/A-Dutch-classic-to-rival-Camus.html?ICID=continue_without_subscribing_reg_first)

The German Invasion of Netherlands <https://www.annefrank.org/en/anne-frank/go-in-depth/german-invasion-netherlands/>

Bax, S. (2023). Dreaming of a Research Program for the Benefit of Education. In *Educational Utopias: Liber Amicorum Alkeline van Lenning*. Open Press TiU. <https://doi.org/10.26116/7af3-n693>

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/6388567.stm>

Damocles. <https://www.britannica.com/topic/Damocles>

Dutch director Rademakers dies. 23 February (2007). <http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/6388567.stm>

Kegel, P. (2016). Chapter 6 Beyond the Great Divide: New explorations in editing the *Complete Works* of Dutch Novelist Willem Frederik Hermans. *Digital Studies/le Champ Numérique*, 6(6). DOI: <http://doi.org/10.16995/dscn.5>

Ruiter, F., & Smulders, W. (2013). The Aggressive Logic of Singularity: Willem Frederik Hermans. *Journal of Dutch Literature*, 4(1). Retrieved from <https://journalofdutchliterature.org/index.php/jdl/article/view/35>

Rutten, D. (2019). The Modernist Affair with Terrorism: The Curious Case of Willem Frederik Hermans. *Journal of Dutch Literature*, 10(2). Retrieved from <https://journalofdutchliterature.org/index.php/jdl/article/view/193>

The spy writer who held a grudge against Le Carré comes in from the cold. 2021. <https://www.theguardian.com/books/2021/sep/12/spy-writer-held-grudge-against-le-carre-comes-in-from-cold-willem-frederik-hermans>

Teşekkür ederim